ORDONNANTIE

VAN DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE KONINGINNE

Van den 13 December 1770.

Opsichtig tot de gene van den 27 October ende 19 November lestleden ten aensien van de voorsorgen teghens de communicatie der Peste.

MARIA-THERESIA, by de gratie Godts, Rooms Keyserinne Douairiere, Coninginne van Duytsland, van Hongarien, van Bohemen, van Dalmatien, van Croatien, van Sclavonien, &c. Aerts-Hertoginne van Oostenryck; Hertoginne van Bourgondien, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milanen, van Styrien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parme ende Plaisance, van Wirtembergh, van Hoogh-ende-Neder Silesien, &c. Princesse van Suabe ende van Transilvanien, Marck-Gravinne des H. Rooms-Ryckx, van Burgau, van Moravien, van Hoogh-ende-Neder-Lusatien; Gravinne van Hapsbourg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrette, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Landt-Gravinne van Alsatien, Vrouwe van de Marche van Slavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreynen ende van Bar, Groote-Hertoginne van Toscanen. Eenige besondere redenen ons beweeght hebbende sommige veranderingen te doen aen onse voorgaende Ordonnancien raeckende de uytwerking der voorsorgen om te beletten dat de besmettelycke sieckte die soo in Polen als in verscheyde plaetsen van den Levant is woedende sigh in dese Provincien verspreyde; hebben wy by advies van onsen Raede geordonneert in Brabant, ende ter deliberatie van onsen seer-lieven ende seer-beminden Schoon-Broeder ende Cosyn CAREL-ALEXANDER, HERTOGH VAN LORREYNEN ENDE VAN BAR, bestierder van het Groot Meesterschap in Pruyssen, Grooten Meester van het Duyts Order in Duytslant ende in Italien, onsen Stadt-houder, Gouverneur ende Capiteyn Generael der Nederlanden, verclaert, geordonneert ende gesta-

fiat publicatio et affixio loco et more solitis hac 26 Xbris 1770

de Snetsmaecker d'Audenhoven

ARCHIEF COLLEGIALE O.L.V. KERK AARSCHOT

tueert, ſoo wy verclaeren, ordonneren ende ſtatueren mits deſen by forme van modificatie, interpretatie ende ampliatie onſer Ordonnancien van den 27 October ende 19 November leſtleden, de navolgende punten ende artikelen.

EERSTEN ARTIKEL.

De coopmanſchappen comende directelyck van de Rycken ofte Staeten alwaer de ſelve ofte diergelycke voorſorgen tegens de Peſte, als in deſe Landen voorgeſchreven ſyn ende onderhouden worden, ſullen maer alleenelyck moeten verzelt weſen van geſontbrief behoorlyck geexpedieert ter plaetſen van het leſte vertreck der gemelde coopmanſchappen, ofte wel ter plaetſen hunder inpackinge, indien de ſelve geſchiet is binnen de voorſeyde Rycken ofte Staeten, wel verſtaende dat in de geſontbrieven ſal moeten verclaert ſyn dat de coopmanſchappen daerinne vermelt, originairelyck niet en commen van eenige plaetſen beſmet van de Peſte ofte daer van ſuſpect ten tyde ſy van aldaer vertrocken ſyn.

I I.

De geſontbrieven ſullen moeten behelſen ende uytdrucken de qualiteyt der coopmanſchappen, mitsgaeders het getal der Baelen, Ballotten, Packen, Tonnen ofte Caſſen, waerinne de ſelve coopmanſchappen ſigh bevinden, ſonder dat het noodig is in de geſontbrieven uyt te drucken het getal der ſtucken, de maete ofte het gewichte van de gemelde coopmanſchappen.

I I I.

De nootſaeckelyckheyt der geſont-brieven en ſal geene plaetſe grypen ten aenſien van de volgende goederen ende waeren te weten : voor Zout, Teer, Pek, Yſer, Coper, Tin, Loot, Solfer, Salpeter, Safraen, Seep, Wyn, Brandewyn, Gediſtilleerde Waeters, Azyn, Olie van Olyven, Graenen, Rys, Colen, Aſſchen, Potas, Hout ſoo brut als geſaeght, allen verſchen, droogen ofte geſouten Viſch, Oeſters ende Creften. Alles voor ſoo veel den inbreng der boven gemelde coopmanſchappen niet en is verboden by de Ordonnancien raeckende onſe inkomende Regten ; wel verſtaende noghtans dat indien eenige der ſelve coopmanſchappen, uytgenomen den verſchen Viſch, gepackt waeren in Wolle, kemp, Stoppe oft Werck, Lywaert, Riet, Hooy ofte Stroo, de ſelve ſullen alſdan moeten verzelt weſen van geſont-brieven gelyck de andere goederen daer aen onderworpen.

I V.

De verplichtinge van de Quarantaine te onderſtaen ſal blyven duren voor alle Schepen die daer aen onderworpen ſyn door onſe Ordonnancien van den 27 October ende 19 November leſtleden, op den voet aldaer uytgedruckt ; ende de ſelve Ordonnancien ſullen moeten achtervolght worden in alle hunne

deelen, voor ſoo veel daer aen by onſe tegenwoordighe diſpoſitie niet en is gederogeert.

V.

In gevalle in eenigh Schip ofte Vaartuyg ſigh bevonden coopmanſchappen voorſien van behoorlycke geſont-brieven, ende andere die daer van niet voorſien en waeren ofte welckers geſont-brieven niet voldoende bevonden wierden, ſal men vermogen te laeten loſſen de goederen voorſien van behoorlycken geſont-brief, ende de andere goederen en ſullen niet mogen aen landt gebraght worden, maer ſullen moeten blyven in het Schip ofte Vaartuyg ſonder te mogen gheopent noght ontpackt worden, ofte wel men ſal de ſelve goederen mogen loſſen in een ander Schip ofte Vaartuyg van boord op boord om wederom ter Zee uytgevoert te worden; dogh indien den genen ofte de gene die de gemelde goederen reclameeren, verſoghten te mogen doen blycken door behoorlycke geſont-brieven, dat de ſelve goederen originairelyck niet en komen van eenighe plaetſen beſmet van de Peſte ofte daer van ſuſpect, ſal men hun ten dien eynde verleenen ſekeren tydt geproportionneert naer de afgelegentheyt der leſte vertreck plaetſe, omme de gevraeghde preuve te doen; de welcke behoorlyck gedaen ſynde, ſal men de loſſinge der gemelde goederen vermogen toe te ſtaen. Alle het welcke inſchelyckx ſal geſchieden ten aenſien van de coopmanſchappen gelaeden ende incommende op Waegens ende Rytuygen.

VI.

Gelyckerwys het ſoude konnen gebeuren dat quaetwillige luyden omme te vereydelen het achtervolgen onſer Ordonnantien, heymelyck ende ſonder eenige verclaeringe ſouden willen inbrengen eenige coopmanſchappen niet voorſien van geſont-brieven, op den voet by de ſelve Ordonnantien voorgeſchreven, naementlyck goederen aentreckelyck van beſmetting ſoo als onder andere Wolle-goederen gewerckt ofte ongewerckt, Cattoen, Vlaſch, Kemp, VVerck ofte Stoppe, rouwe Zyde, Hayr van Menſchen of beeſten, Vellen van alderleye beeſten, Pluymen, Pennen ende diergelycke, ſoo wel als de packagie van Wolle, Gaeren, kemp, Riet, Hooy ofte Stroo; ende dat'er de gemeyne ſekerheyt ten uytterſten aengelegen is dat alſulcke goederen aentreckelyck van beſmetting ende heymelyck ingebraght, in den coophandel niet en ſlibberen, Wy gebieden ende bevelen aen alle Officieren van Juſtitie, Wethouderen, Officieren ende Garden van onſe Inkomende ende Uytgaende Rechten en aen alle andere, beſonderlyck te waecken ende aght te nemen om duſdaenigen geheymen inbreng te voorkomen ende te beletten, aenſtonts te arreſteren ende in gevangeniſſe te ſtellen alle perſoonen die diergelycken inbreng van goederen ſonder behoorlycken geſont-brief ſullen hebben beſtaen te doen, ende ſonder uytſtel in volle locht te doen ver-

branden de alsoo ingebraghte goederen die aentreckelyck syn van besmetting sonder de selve te openen ofte ontpacken ende sigh houdende boven den windt.

V I I.

De gene die sullen overtuyght wesen van heymelyck ende sonder behoorlycken gesont-brief ingebraght te hebben coopmanschappen aentreckelyck van besmetting, sullen gestraft worden met de doodt, ten waere sy konden doen blycken dat de selve coopmanschappen originairelyck niet en komen van plaetsen besmet van de Peste ofte daer van suspect. Ende ten aensien van de coopmanschappen niet aentreckelyck van besmetting, de welcke alsoo heymelyck ende sonder behoorlycken gesont-brief sullen ingebraght wesen, de selve coopmanschappen soo wel als de inbrengers van diere sullen vallen in het cas der Ordonnantien gedragen tegens de frauden.

Ontbieden daer omme ende bevelen aen onse seer lieve ende getrouwe die Cancelier ende Luyden van onsen Raede van Brabant, Gouverneur van Limbourg, ende alle andere onse Justicieren, Officieren ende Onderdaenen die het aengaen mach, dat sy dese tegenwoordighe Ordonnantie onderhouden ende achtervolgen, ende de selve stiptelyck doen onderhouden ende achtervolgen, sonder verdragh, faveur ofte dissimulatie; *WANT ONS ALSOO GELIEFT.* Des t'oirconden hebben Wy aen dese tegenwoordighe doen hanghen onsen grooten Segel. Gegeven binnen onse Stadt Brussel den 13en. December in 't jaer ons Heere duysent seven-hondert seventigh, ende van ons Rycken het eenendertighste. Was geparapheert, *CRUMP. Vt.* Leeger stondt: *BY DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE CONINGHINNE IN HAEREN RAEDE*, Was onderteeckent, *E. DE ROBIANO*, ende den grooten Segel van *HAERE MAJESTEYT*, gedruckt in roodenwasch daer aen uythanghde in dobbelen steerte van Parquement.

TOT BRUSSEL, UYT DE KONINGLYKE DRUCKERYE.

Men vint-se by A. D'OURS, Boeck-drucker ende Boeck-verkooper in de Pondermerckt.

PRYS EENEN STUYVER.